

Vlaams
Parlement

ingediend op **864** (2015-2016) – Nr. 2
19 december 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Herman De Croo

over het ontwerp van decreet

houdende instemming
met het protocol van toetreding
van de Regering van de Russische Federatie
tot het Verdrag van 16 december 1988
inzake de bouw en werking
van de "European Synchrotron Radiation Facility"
(Europese synchrotronstralingsfaciliteit),
ondertekend te Grenoble op 23 juni 2014
en te Parijs op 15 juli 2014

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

864 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting van Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport	4
2. Bespreking	4
3. Stemmingen.....	5
3.1. Artikelsgewijze stemming	5
3.2. Stemming over het geheel	5
Gebruikte afkortingen	6
Bijlage: Projectmatige samenwerking met het SCK	7

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 13 december 2016 het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol van toetreding van de Regering van de Russische Federatie tot het Verdrag van 16 december 1988 inzake de bouw en werking van de "European Synchrotron Radiation Facility" (Europese synchrotronstralingsfaciliteit), ondertekend te Grenoble op 23 juni 2014 en te Parijs op 15 juli 2014.

1. Inleidende uiteenzetting van Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Minister *Philippe Muyters* zegt dat het Europees Synchrotronstralingsproject of 'European Synchrotron Radiation Facility' (ESRF) is ontstaan vanuit een Frans-Duits initiatief. Het werd gerealiseerd met een indrukwekkende infrastructuur in Grenoble, op basis van de krachtigste bron van X-stralen ter wereld: zowat 100 miljard maal sterker dan wat in de ziekenhuizen hier wordt gebruikt. Het onderzoek uitgeoefend binnen het ESRF heeft een effect op de mogelijke industriële toepassingen en het heeft ook zeer grote economische implicaties. Dat onderzoek is ook voor Vlaanderen zeer belangrijk omwille van een aantal sectoren die hier sterk staan, zoals farmaceutische bedrijven, de biotechnologie en de diamantnijverheid.

Het was dus destijds belangrijk dat België toetrad en dat is gebeurd via een basisovereenkomst in 1988. België en Nederland hebben een overeenkomst gesloten over een gezamenlijke deelname.

De Russische onderzoekers waren al jaren mee aan het werken in dit project, maar waren niet betrokken bij de investeringen. Op een bepaald moment, in 2012, is aan de Russische Federatie gevraagd of ze ook wensten te investeren. Rusland heeft er dan mee ingestemd om ten belope van 10 miljoen euro te investeren in de, toen, nieuwe infrastructuur. Omdat het land intrad met kapitaal, moest het protocol van toetreding daarop worden gewijzigd. Dat is gebeurd en op 18 juni 2012 keurde de Raad van de ESRF de resolutie over de toetreding van de Russische Federatie unaniem goed.

De Belgische vertegenwoordiging in de Raad van de ESRF heeft het protocol ondertekend met één enkele handtekening, en de vermelding daaronder, in drie talen, dat de drie gemeenschappen eveneens gebonden zijn. Bekrachtiging door de gemeenschappen is wel vereist en dat is het onderwerp van het ontwerp van decreet dat nu voorligt.

2. Bespreking

Karl Vanlouwe merkt op dat de ESRF een multinationaal onderzoeksinstituut in Grenoble is, voor toegepast onderzoek in natuur- en scheikunde, materiaal- en biowetenschappen. België neemt samen met Nederland deel aan dit consortium. In de preambule spreken de leden de wens uit dat andere Europese landen ook zouden meewerken aan de overeenkomst en de toetreding van de Russische Federatie moet in die context worden gezien.

Het ontwerp van instemmingsdecreet met betrekking tot enkele internationale overeenkomsten aangaande de ESRF werd in deze commissie op 30 maart 2004 besproken (*Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2198/2). Toenmalig commissievoorzitter Luc Van den Brande stelde toen dat het van het grootste belang is dat de Vlaamse deelstaat zijn instemming zou betuigen met het voorliggende akkoordengeheel.

Het Verenigd Koninkrijk maakt deel uit van de ESRF en is zelfs een van de belangrijkste financiers ervan. Kan de minister de gevolgen inschatten van de brexit op de werking van de ESRF?

Herman De Croo merkt op dat het SCK in Mol een van de belangrijkste onderzoekscentra ter wereld is. Hij heeft ervoor gelobbyd dat het MYRRHA-project daar zou kunnen worden ontwikkeld en blijft ijveren voor het behoud daarvan. Is er een vorm van samenwerking of een wederkerige bijdrage met de ESRF? Er zijn immers nog andere toepassingen rond stralingen, bijvoorbeeld de UCL-dochter IBA, die baanbrekend werk verricht rond protontherapie en wereldwijd de helft van de installaties levert.

Wouter Vanbesien meldt dat Groen voor dit ontwerp van decreet zal stemmen, omdat het belang van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek buiten kijf staat. Over de Russische Federatie en het regime daar kunnen zeker vragen worden gesteld, maar op academische wetenschappelijke samenwerking mag geen rem staan. Samenwerking rond dit project is zonder meer een goede zaak.

Minister *Philippe Muyters* wijst erop dat deze samenwerkingsovereenkomst eigenlijk niet mag worden bekeken in de tijdsgeest van vandaag. Reeds in 2011 deed de Russische Federatie al mee onderzoek rond synchrotronstraling en bleek het bereid te zijn om financieel bij te dragen. Een vraag om toe te treden was toen de logica zelf. Rusland was immers een sterk groeiend BRIC-land en toetreding was voor iedereen een win-winsituatie.

De gevolgen van een brexit zijn vooralsnog moeilijk in te schatten. De financiële bijdrage van Groot-Brittannië is in het verleden gebeurd en kan niet ongedaan worden gemaakt. Bovendien zijn hier ook landen betrokken die geen deel uitmaken van de EU, de Russische Federatie bijvoorbeeld. De brexit zal dus vermoedelijk geen of alvast geen grote gevolgen hebben voor deze overeenkomst, maar *hic et nunc* is dat nog niet duidelijk.

Wat ten slotte het SCK betreft, zegt de minister dat er niet structureel, maar wel projectmatig wordt samengewerkt. Een overzicht met een aantal voorbeelden daarvan zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol van toetreding van de Regering van de Russische Federatie tot het Verdrag van 16 december 1988 inzake de bouw en werking van de "European Synchrotron Radiation Facility" (Europese synchrotronstralingsfaciliteit), ondertekend te Grenoble op 23 juni 2014 en te Parijs op 15 juli 2014, wordt eveneens eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Jan VAN ESBROECK,
waarnemend voorzitter

Herman DE CROO,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BRIC	Brazilië, Rusland, India, China
ESRF	Europese synchrotronstralingsfaciliteit
EU	Europese Unie
IBA	Ion Beam Applications SA
MYRRHA	Multi-purpose hYbrid Research Reactor for High-tech Applications
SCK	Studiecentrum voor Kernenergie
UCL	Université Catholique de Louvain

BIJLAGE:

Projectmatige samenwerking met het SCK

Bijlage: projectmatige samenwerking met het SCK

Er zijn geen juridisch/formele samenwerkingscontracten tussen het SCK•CEN en de ESRF.

Wel zijn er contacten tussen onderzoekers en managers van het SCK•CEN en hun collega's bij de ESRF, met name in het kader van MYRRHA, en vooral het versnellerdeel.

Zo werd in het kader van MYRRHA design ongeveer twee jaar geleden de Operation Manager/Machine Division van de ESRF, de heer Laurent Hardy bij het SCK•CEN uitgenodigd om te helpen bij het definiëren van de controlezaal van MYRRHA of MYRRHA/versneller.

Ook was de ESRF betrokken partij in het Europese project EUROTRANS voor de shielding berekening van de versnellertunnel.

Verder is de heer Pierre Van Vaerenbergh lid van de ESRF divisie die werkt rond de verdere ontwikkeling van de installaties en instrumenten. Hij heeft zijn stage op het SCK•CEN gedaan in het begin van de jaren '90.